

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

2023-04-21 Nr. NV-932

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-322(2) TAIS-23-5147(2); TAP-23-319(2) TAIS-23-2896(3)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2022 M. GRUODŽIO 29 D. NUTARIMO NR. 1317 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KRIZIŲ VALDYMO IR CIVILINĖS SAUGOS ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO IR VALSTYBINĖS REIKŠMĖS IR PAVOJINGŲ OBJEKTŲ REGISTRO LIKVIDAVIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas 2023-01-01	Vidaus reikalų ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2023-04-18	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Grąžinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

1. Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“ patvirtintame Pranešimo ir keitimosi informacija apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, ypatingą įvykį, ekstremaliąją situaciją ar krizę tvarkos apraše (toliau – Aprašas) šiuo metu nustatytas ekstremaliojo įvykio kriterijus, kuriuo remiantis gali būti skelbiama ekstremalioji situacija dėl masinio užsieniečių antplūdžio, grindžiamas žmonių, kertančių Lietuvos Respublikos valstybės sieną nenustatytose vietose, nenustatytu laiku ar nenustatyta tvarka, skaičiumi (vienos pasienio užkardos veiklos teritorijoje per parą 30 ir daugiau žmonių) ir neatspindi realių aplinkybių, susijusių su pasikeitusia saugumo aplinka, vykdoma instrumentalizuota migracija, užsieniečių priėmimo ir prieglobsčio sistemos pajėgumais, dėl kurių gali kilti poreikis taikyti civilinės saugos ir ekstremaliųjų situacijų valdymo priemonės.

2. 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojusiame Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme nenumatytas Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registras, todėl jis turi būti likviduojamas.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

1. Siūloma papildyti ekstremalaus įvykio – masinio užsieniečių antplūdžio į Lietuvos teritoriją – kriterijus, kurie indikuotų apie ekstremaliąją situaciją galinčią sukelti padėtį.

Nauji kriterijai siūlomi, atsižvelgiant į faktines aplinkybes (neteisėta migracija yra dirbtinai organizuojama, stebimas tiesioginis Baltarusijos Respublikos pareigūnų išitraukimas organizuojant migrantų atvežimą prie Lietuvos Respublikos valstybės sienos, juos nukreipiant į Lietuvos Respubliką, gadinant fizinį barjerą, ir kt.) ir institucijų vertinimus dėl užsieniečių laikino apgyvendinimo Užsieniečių registracijos centre ir Pabėgėlių priėmimo centre ir prieglobsčio prašymų priėmimo kritinių ribų, kurias pasiekus įvykis būtų laikomas ekstremalioju, o dėl jo susidarius rizikas viešajai tvarkai, būtiniausioms gyvenimo (veiklos) ar kitoms sąlygoms keliančiai padėčiai, galėtų būti skelbiama ekstremalioji situacija.

Siūlomi nauji kriterijai:

- yra pakankamai pagrindo manyti, kad Lietuvos Respublikos valstybės sienos kirtimas nenustatytose vietose, nenustatytu laiku ar nenustatyta tvarka dirbtinai organizuojamas, skatinamas ar leidžiamas dalyvaujant kaimyninėms valstybėms ir (ar) jų institucijoms, su jų žinia veikiančiams asmenims;
- dėl didelio užsieniečių skaičiaus nėra galimybės iš karto priimti prašymus suteikti prieglobstį (100 ir daugiau prieglobsčio prašytojų per 3 paras);
- Užsieniečių registracijos centre apgyvendinta daugiau kaip 360 užsieniečių;
- Pabėgėlių priėmimo centre apgyvendinta daugiau kaip 500 užsieniečių;
- atvyksta masinis srautas užsieniečių, turinčių teisę į laikinąją apsaugą (200 ir daugiau užsieniečių per parą tris ir daugiau parų iš eilės).

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

Atitinkamai tikslinamos keitimosi informacija nuostatos, papildant teikiamą informaciją (apie įvykius Užsieniečių registracijos centre ir Pabėgėlių priėmimo centre) ir informaciją teikiančias institucijas (įrašomas Migracijos departamentas ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija). Informaciją apie ypatingą įvykį, susijusį su tarša radioaktyviomis, cheminėmis ar biologinėmis medžiagomis, teikiančia institucija nurodoma Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija (lieka įrašyta ir Užsienio reikalų ministerija).

2. Siūloma likviduoti Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registrą. Nustatoma šio registro likvidavimo pabaiga – 2023 m. gegužės 1 d., Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavedama atlikti su registro likvidavimu susijusius veiksmus.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Nustatytas ekstremaliosios situacijos skelbimo mechanizmas nesikeičia. Šiuo metu galioja Vyriausybės 2021 m. liepos 2 d. nutarimu Nr. 517 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo ir valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo paskyrimo“ paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija dėl masinio užsieniečių antplūdžio iš Baltarusijos Respublikos. Dėl papildytų ekstremaliųjų įvykių kriterijų, nauja ekstremalioji situacija nebus skelbiama.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas (registro valdytojas ir tvarkytojas) turės atlikti su registro likvidavimu susijusius veiksmus (sunaikinti registro duomenis ir registro informaciją, nutraukti registro duomenų teikimo sutartis, paskelbti informaciją apie likviduojamą registrą, apie registro likvidavimą informuoti duomenų teikėjus ir gavėjus bei Valstybės duomenų agentūrą).

Nutarimams įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Projektai išskirti iš projektų, skirtų Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymui įgyvendinti, paketo, kuris derintas su visomis ministerijomis, Vyriausybės kanceliarija, Respublikos Prezidento kanceliarija, Seimo kanceliarija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Valstybės saugumo departamentu, Generaline prokuratūra, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Migracijos departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Policijos departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, Muitinės departamentu prie Finansų ministerijos, Vadovybės apsaugos tarnyba, Radiacinės saugos centru, Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba, Valstybine energetikos reguliavimo taryba, Viešojo valdymo agentūra, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Ryšių reguliavimo tarnyba, Nacionaline teismų administracija, Lietuvos banku, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Tautinių mažumų departamentu, Nacionaline nevyriausybių organizacijų koalicija, Lietuvos negalios organizacijų forumu, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija, Lietuvos šaulių sąjunga, Lietuvos Caritu, Maltos Ordino pagalbos tarnyba.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Su institucijomis derintas didesnės apimties Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo projektas TAIS Nr. 23-2895 nei pateiktas svarstyti, kuriuo keičiamos tik Aprašo nuostatos.

Pateiktas patikslintas projektas, atsižvelgiant į tarpinstitucinio pasitarimo rezultatus – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pasiūlymą dėl papildomo ekstremaliojo įvykio kriterijaus įrašymo, Užsienio reikalų ministerijos – dėl institucijų, teikiančių informaciją apie ypatingą įvykį, sąrašo papildymo Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija.

Atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus, papildytas teikimas ir pateiktas Vyriausybės posėdžio protokolo projektas dėl įstatymuose naudojamos „valstybinės reikšmės objektų“ sąvokos suderinimo.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Pažymėtina, kad projektu, kuriuo pildomi ekstremaliojo įvykio – masinio užsieniečio antplūdžio kriterijai, siūlomi pakeitimai yra aktualūs, siekiant, kad paskelbta ekstremalioji situacija dėl masinio užsieniečių antplūdžio būtų grindžiama tiksliau realią situaciją atspindinčiais kriterijais (susijusiais su instrumentalizuota migracija, o ne kertančių valstybės sieną užsieniečių skaičiumi). Siūlomi pakeitimai susiję su Seime svarstomo (2023 m. balandžio 25 d. plenarinio posėdžio darbotvarkėje numatytas priėmimas) Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo projekto Nr. XIVP-2383 nuostatomis (esant paskelbtai valstybės lygio ekstremaliajai situacijai dėl masinio užsieniečių antplūdžio ir siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos nacionalinį saugumą ir viešąją tvarką, Vyriausybė Nacionalinio saugumo komisijos pasiūlymu gali priimti sprendimą, kad užsieniečiai, ketinantys kirsti ar kirtę valstybės sieną tam

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

nenustatytose vietose arba tam nustatytose vietose, tačiau pažeidę valstybės sienos kirtimo tvarką, į Lietuvos Respublikos teritoriją neįleidžiami) ir įvestos nepaprastosios padėties pabaiga 2023 m. gegužės 2 d., kurios metu taikomos nepaprastosios priemonės dėl valstybės sienos apsaugos sustiprinimo.

Projektai atitinka ir įgyvendina Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatas dėl bendros krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo sistemos sukūrimo.

Atsižvelgiant į tai, kad yra likę įstatymų, kuriuose vartojama „valstybinės reikšmės objekto“ sąvoka, pateiktas Vyriausybės posėdžio protokolo projektas, kuriuo siūloma pavesti Vidaus reikalų ministerijai ir Krašto apsaugos ministerijai pagal kompetenciją įvertinti poreikį keisti įstatymus, kuriuose vartojama „valstybinės reikšmės objekto“ sąvoka, ir jeigu toks poreikis yra, rengiant šių įstatymų pakeitimus kitais aspektais, kartu pakeisti nuostatas, susijusias su valstybinės reikšmės objektais.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Asta Klapatauskienė

Viešojo valdymo grupė